

ናብ ኣቦ መንበር ቦርድ ማልት፦

ናብ ኣባላት ቦርድ ማልት።

ዋኒኑ፡ ትካላዊ ናፅነት ማልት ንሽሕሎ ፦ ብ መንፅር ሕጊ ዝቐረበ ተወሳኺ ሙብርህራሂ

ኣብ ዝሓለፈ ሰሙን ቦርድ ማልት ዕላዊ ዝገበሮ ላዕላዎይ ኣመራርሓ ፖለቲካዊ ውዳቦ (ኣባል ማእኸላይ ኮሚቴ) ዋና መካየዲ ስራሕ ማልት ገይሩ ምሻሙ ትካላዊ ናፅነት ዝግህስ፤ ንተፃብኦ ድሌት (conflict of interest) ዘቃልዕን ኣብ ሓዲር ግዜ ተፈጢሩ ዝነበረ ምልዕዳል ዝሃስን ውሳኔ እዩ ብምባል ኣብ ዓዲ ውሽጢን ኣብ ወፃኢን ንነብር ኣባላትን ደገፍትን ማልት ናይ ተቐውሞ ድምፅናን ብዝተፈለለዩ ኣገባብ ከምዘስማዕና ከምኡ እውን ናብ ቦርድ ማልት ቅሉዕ ደብዳቤ ከምዝጸሓፍና ዝዘከር እዩ። ነዚ መበገሲ ብምግባር ብዕለት 14/06/2020 ንልዕሊ 5 ሰዓታት ዝወሰደ ብኣማኢት ዝቐፀሩ ተሳተፍትን ልዕሊ 17 ሽሕ ተመልከትን ዝተኸታተልዎ ኣንላይን ዋዕላ (zoom meeting) ብምድላው ምስ ኣባላት ቦርድ፣ ደገፍትን ኣባላትን ማልት ምይይጥ ኣካይድና ኢና። ኣብቲ ዝተኸየደ ኣኼባ ዝተረኸቡ ኣባላት ቦርድ ዋላ እኳ ብውልቅኦም ዝተሳተፉ እንተኹን ብይምልከተና እዩ ብሃልቲ ኣባላትን ደገፍትን ማልት እቲ ዝተገበረ ሹመት ብመንፅር ተፃብኦ ድሌትን ትካላዊ ናፅነትን ጥሕሰት ሕጊ ኣሎ እዩ ዝብል ሓሳብ ተወዲቡ ቐረቡሎምን እዩ። ካብቶም ኣብቲ ዘተ ዝተሳተፉ ኣባላት ቦርድ ፦ ተወሳኺ ናይ ሕጊ ሙብርህራህ እንተቐረቡ ፦ እቲ ቦርድ ዝሃቦ ሹመት መሊሱ ከም ዝርኢ ገሊፆም እዮም። እቲ ዝተገበረ ሹመት ብመሰረት ኣብ ስራሕ ዝወፃለ ትካላት ሲቪል ማሕበራት ዝገዝእ ኣዋጅ ቁ.1113/2011 ወሰንቲ መትከላት ትካላዊ ናፅነት፣ ንፖለቲካ ዘይወገነ ምዃን፣ ተፃብኦ ድሌት (conflict of interest) ከምኡውን ግልፅነትን ኣሳታፋይነት ኸይዲ ቍፃርን ሹመትን ዋና ስራሕ መካየዲ መሰረታዊ ግድፈት ኣለዎ እዩ ብምባል ኣርባዕተ መማረፂ ሓሳባት ዘካተተ ፤ ምስ ዕስዩታትⁱ (values) ማልት (ግልፅነት ፦ ተሓታትነት ፦ ኣሳታፋይነትን ወለንታውነትን) ብምትሕሓዝ ኣብዚ ክቐርብ ተጌሩ ኣሎ።

መእተዊ

1. ኩሉ ሰብ ኣብ ገባሪ ሰናይ ትካል ወይ ማሕበር ምስታፍ መሰሉ ኣብ ሕገ መንግስቲ ፌዴራሊ (ዓንቀፅ 38) ሓዊሱ ኣብ ሕግታት ኢትዮጵያን ትግራይን ዝተሓለወ ምዃኑ ዝፍለጥ እዩ። ብኸሊእ

መዳይ ከዓ ሓደ ገባሪ ሰናይ ትካል ወይ ማሕበር ንፖለቲካ ዘይወገነ ነፃን ዴሞክራሲያዊን ክኸውንን እቲ ገባሪ ሰናይ ትካል ዘውፅኦ ሕገ ደንቢ እውን እዚ ዘኸብር ክኸውን ይግበእ። ኣዋጅ ቍፅ 1113/2011 ኣብ ዓንቀፅ 5(5) ዕላማ እቲ ንማሕበራት ዘመሓድር ኤጀንሲ ኣሳታፊ ዝኹን፣ ግልፅነትን ተሓታቲነትን ዝሰፍነሉን ውሽጣዊ ምሕደራ ክህልዎም ምብርታታዕን ምድጋፍን ሓላፍነት ከምዘለዎም ብምሕባር ንቶም መትከላት ዝሃቦ ዓብዪ ቦታ ዮርኢ። ብተወሳኺ ዓንቀፅ 2(1)፣ ዓንቀፅ 16(7)ን ዓንቀፅ 62(11) እዚ መትከል እዚ ዘራጉዱ ዓንቀፃት እዮም።

ⁱ<https://www.tdaint.org/tig/about.php>

- 2. በዚ መሰረት ከዓ እቲ ኣዋጅ ንዘም መትከላት እዚኣም ሕገ ጌርዎም ኣሎ። ይኹን እምበር መትከላት ከከም ኩነታቶም ሪኢኻ ከመይ ክትግበሩ ኣለዎም ዝብል ዝርዝር ኣብ ኣዋጅ ክወፅእ ዝኽእሉ ዕድል ውስን ስለዝኹን ዝርዝርም ኣብ ታሕተዎት ሕግታትን ስሪት መተሓዳደሪን ትካላት/ማሕበራትን እዮም ዝርከቡ። እዚ ኣብ ዘይኮነሉ ድማ እቶም ብሕገ ተቐሚጦም ዘለዉ መትከላት ተተግቢሮም ዶ ኣይተተግበሩን ዝብል ምስ ዘሎ ወድዓዊን ጭቡጥን ኩነታት ኣተሓሕዝካ ብምምርማር እዩ ድምዳሞ ዝረክብ።
- 3. ወድዓዊ ኩነታት ከይረኣኻ ሓደ ዓንቀፅ ብደረጃ ብዝመስለካ ጥራሕ ምምርማር ናብ ጌጋ ክመርሕ ይኸእል እዩ። እቲ ኣብ ቀረባ ጊዜ ዝረኣናዮ ካብ መትከል ዝወፀ ኣተረጓጎማ ሕገ መንግስቲ ኢትዮጵያ እውን ዘርእየና ሓንቲ ዓንቀፅ መዚዝካ ምስ ካልኣት ዓንቀፃት ከየናበብካን ወድዓዊ ኩነታት ኣብ ግምት ከየእተኻን ዝውሰን ውሳኔ ኣብ መወዳእታ ሸቶኡ ከምዘይወቅዕ እዩ፡
- 4. ማልት ከም ገባሪ ሰናይ ትካል ምኽባር እዘም መትከላትን ምኽታል እዚ መስርሕን ግቡእ ኣለዎ። እቲ ንዚ ሪኢኻ መልዓሊ ኩይኑ ዘሎ ሸመት ምስዘም መትከላት ዝፃባእ ከምዝኹንን እዚ ድማ ንቲ ዕላማን ዓንቀፃትን ኣዋጅ ዝዳፋእ ምኺኑ ትካላዊ ናፅነት፣ ምውጋድ ተፃብኦ ድሌትን ኣብ ከይዲ ሹመት ዝተፈፀመ ጌጋን መሰረት ብምግባር ኣብ ታሕቲ ትንታነ ሕገ ተውሂቡ ኣሎ።

ሪፖርት ሕገ 1፡ ፖለቲካዊ ውግንና ዘይብሉ ምክርቤት፣ ትካላዊ ናፅነት ብዝምልከት

- 5. ኣብ ማልት ተፈጻሚነት ዘለዎ ኣዋጅ ፌደራል ሲቪል ማሕበራት ቊፅ 1113/2011 ዓንቀፅ 16(7) ከም ዝድንግጎ ፡ ዝኹን ይኹን ማሕበር ውሽጣዊ ምሕደራ ሙትካላት ዴሞክራሲ መሰረት ዝገበረ፣ ዘይሸራዊን ካብ ዝኹን ዓይነት ፅዕንቶ ነፃ ክኸውን ኣለዎ።
- 6. ኣብዚ ዝተልዓለ ሓደ መከራኸሪ ነጥቢ እዚ ድንጋገ ከም ሓዲሽ ንዝምዝገቡ ማሕበራት እዩ፤ ማልት ቐዲሙ ዝተጣየሽ ስለዝኹን በዚ ድንጋገ ኣይግዛእን ዝብል እዩ። ብመሰረቱ ኣዋጅ ቊ.1113/2011 ኣብ መጻተዊ ብግልፂ ከምዝገለፀ ዕላማ እዚ ሓዲሽ ኣዋጅ ኣብቲ ቅድም ክብል ወዲኡ ዝነበረ ኣዋጅን ኣሰራርሓን ዝተርኣዩ ጉድለታትን ንምምዕርራይ እዩ ይብል። ካብዚ ብተወሳኺ እዚ ሓዲሽ ኣዋጅ ኣብ ዓንቀፅ 3 ወሰን ተፈጻሚነት ከምዝገለፀ እዚ ኣዋጅ ከም ማልት ዝበሉ ብፌደራል ዝተመዝገቡን ንቐድሚት ዝምዝገቡን ነፃ ማሕበራት ተፈጻሚ ከም ዝኹን ብግልፂ ተደንጊጉ እዩ። ብተወሳኺ ኣብዚ ኣዋጅ ዓንቀፅ 87(2) ከምዝተጠቐሰ ዝኹን ይኹን ምስ እዚ ኣዋጅ ዝፃባእ ኣሰራርሓን ልምድን በዚ ኣዋጅ ዝተስዓረ ከም ዝኹን ብግልፂ ተገሊፁ እዩ። ስለዝኹን በርድ ማልት ብኣዋጅ ቊ.1113/2011 መሰረት ኣብ ማልት ዘለዉ ስሪታትን ኣሰራርሓን ምፍታሽን ምስቲ ኣዋጅ ዝፃብኡ ኣሰራርሓታት ምስትክኻልን ምምዕራይን ግቡእ ኣለዎ።
- 7. ብመሰረት ዓንቀፅ 16(7) እቲ ኣዋጅ ካብተን ውሽጣዊ ምሕደራ ዝምስረተለን ሙትካላት ሓንቲ ዴሞክራሲያዊነት እያ። ዴሞክራሲ ማለት መሪሕነት ህዝቢ ማለት እዩ። ሓደ ማሕበር/ትካል ዴሞክራሲያዊ ክኸውን ኣለዎ ማለት ድማ ውሳኔታቱን ከይዲታቱን ብቐንዱ ኣበላቱ ኣሳታፋይ ክኸውን ኣለዎ ማለት እዩ።
- 8. ዴሞክራሲ ከይዲ እዩ። እቲ ዝድለ ስርዓት ዴሞክራሲ ዋላ ኣብ ሓደ መዓልቲ ዝመፅእ ተዘይኩን ምርድዳእ ዝግበረሉ ግን ኣብቲ ዝተረኸበ ኣዎንታዊ ክያይ እናጠናኸርካ ምጉዓዝ እምበር ንድሕሪት ምምላስ ክህሊ ከምዘይብሉ እዩ። ሓደ መግለፂ ዕቤት ዴሞክራሲ ፡ ምህላው ነፃ ሲቪል ማሕበራት እዩ። ካብ ብድሌትን ፍቓድን በዓል ስልጣን መንግስቲ ወዲኡን ነፃ ዝኾና ማሕበራት ምርኣይ ሓደ ኣካል ከይዲ ዴሞክራሲ እዩ። ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ሲቪል ማሕበራት ዝምልከት ኣብ ዝተዳለወ ዋዕላ ኣብ ዝገበርዎ መጻተዊ መደረ ፡ ነፃን ዘይወገናን ሲቪል ማሕበራት መልሲ ዝህብ ምሕደራን (responsive governance) ዴሞክራሲን ንምትካል ዓንዲ ሕቕ ምክርቤት ንጊዳም ኔርዎ። ኣብዚ ዋዕላ ንሲቪል ማሕበራት ሓደጋ ኢሎም ካብ ዝተጠቐሱ ሓደ መንግስቲ ዝቆፃፀረን ማሕበራት/ትካላት እናበዘሉ ምክደን ካብ መንግስቲ ነፃ ዝኾና ማሕበራት ዝህልወን ቦታ እናፅበበ ምምፅኡ እዩ።

9. ኣብ ትግራይ እንትንመፅእ መብዛሕቲኡን ሲቪል ማሕበራት ብውድብን መንግስቲን ዝውነና ወይ ጥቡቕ ክትትልን ድጋፍን ዝግበረሉን እየን። ካብ ታሕተዎይ ብርኪ ምሕደራ ናብ ዝለዓለ ምሕደራ እንትንኸድ ፡ እዚ እናቐነሰ ክኸይድ እዩ ተብሂሉ ይግመት። ይኹን እምበር እተን ኣብ መላእ ክልል ዝሰርሓ ማሕበር መናእሰይ፣ ማሕበር ደቂ ኣንስትዮን ካልኣትን እውን ካብዚ ዝወፃ ኣይኮናን። እዚ ከዓ ኣብ ምዕባለ ዴሞክራሲን ምጥንኻር ሲቪል ማሕበራትን ናይ ባዕሉ ኣሉታዊ ግደ ተፃዊቱ እዩ። ንኣብነት ማእከላዊ ኮሚቴ ገዛኢ ውድብ መንግስቲ ክልል ዝመርሖ ዘሎ ውድብ ህወሓት ኣብ 2010 ንኣስታት 35 መዓልቲ ኣብ ዝገበሮ ዋዕላ ብዕምቄት ምሕዳስ ሲቪል ማሕበራት ኣብ ምጥንኻር ድኹም ኣፈፃፀማ ከም ዝነበሮን እኳ ደኣስ እተን ማሕበራት ብላዕለዎይ ኣመራርሓ ብቐጥታ ክምርሓ ብምግባርን ብዝተፈለለዩ ተግባራትን ኣብ ምድኻመን ግደ ከምዝተፃወተ ገሊፁ።
10. ካሊእ ወሳኒ መትከል ተጌሩ ዝተቐመጠ ናፅነት ትካላት እዩ። ምስ ናፅነት ትካል ተተሓሒዞ ዝለዓል ነጥቢ ትካላዊ ናፅነት እንታይ ማለት እዩ? ወይ ትካላዊ ናፅነት ማልት ኣብ ሓደጋ ወዲቐ እዩ ወይ ኣብ ሓደጋ ክወድቐ እዩ ዝበሃል ከመይ ዓይነት ኩነታት ከጋጥም እንተሎ እዩ ዝብል እዩ።
11. ትካላዊ ናፅነት ብቐጥታን ብተዘዋዋሪን ናብ ሓደጋ ክወድቐ ይኸእል እዩ። ትካል ከም ትካል ብቐጥታ ኣብ ትሕቲ ቍፅፅር ካሊእ ሳልሳይ ወገን ተውዒሉ እዚ ግልፂ ወይ ቀጥታዊ ጥሕሰት ናፅነት ሲቪል ማሕበር እንትኾን ከምዚ ዓይነት ዓይኑ ዘፍጠጠ ፀቕጢ ድሕሪ 90ታት ዳርጋ የለን ክብሃል ይከኣል። እቲ ብተደጋጋሚ ዝርአ ፅዕንቶ ብተዘዋዋሪ ዝግበር ፅዕንቶ እዩ። ብቐንዱ ላዕለዎይ ኣመራርሓ ትካል ብምቍፅፃር ወይ ኢዱ ብምጥምዘዝ ዝግበር ተዘዋዋሪ ፅዕንቶ እዩ። ተዘዋዋሪ ፅዕንቶ ዝፍለጥን ዝነበረን ብምዃኑ መብዛሕቲኡን ኣብ ዓለም ዘለዎ ሓገዝ ወሃብቲ ትካላት ከም ሕብረት ኣውሮጳ፣ ፕሮግራም ልምዓት ሕቡራት መንግስታት (UNDP)ን ክፍሊ ዓለምለኽ ልምዓት (DFID)ን ናፅነት ሲቪል ማሕበር ከም ቅድመ ኩነት ብምርኣይ ሓገዝ ተቐበልቲ ትካላት ንትካላዊ ናፅነተን ንምሕላው ዘዳልወኦ ፖሊሲን ዝርዝር መምርሒታትን ከምዘሎ እኹል ፈተሻ ይገብራ እየን።
12. ብተወሳኺ ሓደ ትካል ነፃ ክኸውን ኣለዎ ጥራሕ ዘይኮነስ ነፃ መሲሉ እውን ክርኣ ይግባእ። እዚ ክዓ ጥርጣረታት ብምልዓል ናፅነቱ ከምዝሰኣነ ዝግመተሉ ኩነታት ክፈጥር ስለዝኸእል እዩ።
13. ምስዚ ዝተተሓሓዘ ኣብቲ ኣዋጅ ዝተቐመጠ ካሊእ መትከል ድማ ካብ ወገናዊነት ዝረሓቐ ምዃን ዝብል እዩ። ዓንቀፅ 2(1) እቲ ኣዋጅ ሲቪል ማሕበር ንፖለቲካ ዘይወገነ (non-partisan) ክኹን ኣለዎ እዩ ዝብል። እዚ መትከል ኣብቲ ቅድሚ ሕዚ ዝነበረ ንማሕበራት ዝገዝእ ሕጊ ዘይተደንገገ

ባህርያት ሲቪል ማሕበር ብሔዱሽ አንፈት ዝቐረፀ በዚ አዋጅ አቢሉ ዝተኣታተወ ወሳኛይ መቅከል እዩ።

14. ሓደ ትካል ዝግለፅን ዝውከልን ብመካየዲ ስራሕ አቢሉ እዩ። አብቲ ስሪት መተሓዳይሪ ማልት እውን እዚ ምዃኑ ይሕብር። ስለዝኾነ ሓደ መካየዲ ስራሕ ሓደ ፖለቲካ ውድብ ፈልዩ ብተግባር ዝገብሮ ድጋፍ ይኹን ትሕብብር ናይ ውልቀ እዩ ኢልካ ዝሕለፍ አይኮነን። ብፍላይ ክዓ ባዕሉ እቲ መካየዲ ስራሕ አካል እቲ ላዕላዎይ አመራርሓ ፖለቲካዊ ውዳቦ አብ ዝኾነሉ ኩነታት ካሊእ ሰብ እቲ መካየዲ ስራሕን ትካልን ብዓይኒ መርፍእ ተዘይኮይኑ ክልቲኦም ፈላልዩ ክርእዮሉ ዝኽእሉ ኩነታት የለን።

15. አብ መንጎ ሲቪል ማሕበራትን መንግስቲን ዘሎ ርክብ ዝውሰነሉ ቀንዲ ምክንያት ባህሪ እቲ መንግስቲ ዝመስረተ ውድብ፣ ጥንካረ ውልቃዊ ትካላትን ሲቪል ማሕበራት ዝኸተልኦ ስትራቴጂን ድምር ውፅኢት ምዃኑ ምሁራን ይሕብሩ። ካልኣት ዲሞክራሲያዊን ዝማዕበላን ዓድታት ብቐንዲ መንግስቲ አብ ነፃ ሲቪል ማሕበራት ዝገብሮ ኢድ አእታውነት ንክቕንስ እየን ዝሰርሓ። እምበር ከም ተግባር በዓል ስልጣን መንግስቲ ወይ ፖለቲካዊ ውድብ ምስ ፖለቲካ ምትእስሳር ዘይብሎም ሲቪል ማሕበራት ምምራሕ ዝተለመደ አይኮነን።

16. አብዚ ጉዳይ ናፅነት እቲ ሓደ አገዳሲ ነጥቢ እዚ ጉዳይ ዝተልዓሎ ሰብ አብ ክልተ ወይ ካብኡ ንላዕሊ ትካላት ዘለዎ ቦታ ሓላፍነት ምርኣይ አገዳሲ እዩ። ንአብነት ፖለቲካዊ ውግንና እንትንወስድ ሓደ አባልን ሓደ ላዕላዎይ አመራርሓ ፖለቲካዊ ውድብን ክህልዎም ዝኽእል ተፅዕኖ ማዕረ አይኮነን። አብ ሓደ ትካል ሰራሕተኛ ኮይኑ ዝሰርሕን አመራርሓ ዝኾነን እውን ብማዕረ ሚዛን አይረአዩን። ካብ ውልቀ ሰብ ጀሚርና ቤተሰብ፣ ማሕበርን ሃገርን እናበልና እንትንኸድ ውልቃዊ ዓቕሚ ምውሳኔን እናቐነሰ እዩ ዝኸይድ። ብኡ መጠን ክዓ ሓደ ሰብ አብ ሓደ ትካል ዘለዎ ቦታ ሓላፍነት እናዓበዩ ክኸይድ ከሎ ፣ መጠን ተፅዕኖኡ ካብ ምውሳኽ ንላዕሊ እቲ ብተፅዕኖ ዝሰርሓ ስራሕ ዘምፅኦ ኪሰራ እውን ከቢድ ይኸውን።

17. ከም መርኣያ ንምውሳኔ ዝኣክል ሕገ መረፃ ኢትዮጵያ አዋጅ ቍፅሪ 1162/2011 ብዛዕባ ተዓዘብቲ መረፃ እንትድንግግ ናይዚ ፍልልይ ብግልፂ የርኢ እዩ። አብ ዓንቀፅ 115(1)(ለ) እቲ አዋጅ መረፃ ክዕዘብ ዝበለ ሲቪል ማሕበር ካብ ውግንና ዝረሓቐን ነፃን ክኸውን ከምዘለዎ እንትገልፅ አብ (ሐ) ድማ አባላት ቦርድን መሪሕነትን እቲ ሲቪል ማሕበር አባል ዝኾነ ይኹን ውድብ ፖለቲካ ዘይምዃኖም ከም ረጅሒ የቕምጥ። እዚ እንትንበብ አባላት እቲ ሲቪል ማሕበር አባላት ዝኾነ ይኹን ውድብ ፖለቲካ ዋላ እንተኾኑ እቲ ማሕበር/ትካል ካልኣት ረጅሒታት

እንተማሊኡ ተዓዛቢ ክኸውን ከምዝኸእል እዩ። ብተግራሪ ቦርድን መሪሕነትን ኣባላት ውድብ ፖለቲካ እንተኸይዮም ግን እቲ ማሕበር/ትካል ተዓዛቢ ክኸውን ከምዘይኸእል እዩ ዝገልፅ። እዚ ማለት ክዓ ኣመራርሓ ሓይ ውድብ ፖለቲካ ዝኾነ ሰብ ኣመራርሓ ሓይ ሲቪል ማሕበር እንትኸውን ናፅነትን ዘይሻራዊነትን ወገናዊነትን ማሕበር/ትካል ኣብ ሕቶ ከእትዎ ከምዝኸእል እዩ።

18. ሓይ ትካል ትካላዊ ናፅነት ንምርግጋፅ ጭቡጥ ዝኾነ ፀገም ክሰብ ዘጋጥሞ ጥራሕ እውን ክፀበ ዮብሉን። እቲ ፀገም ክመፅእ ዝኸእል (potential) ፀገም ተኸይኑ እውን ንትካላዊ ናፅነት ዝዳፋእ እዩ። ብኸሊእ መዳይ ክዓ ዋላ ጭቡጥ ነገር ኣይሃሉ ሪኢቶ (perception) ኣባላት (ወይ ህዝቢ) ዓብዪ ቦታ ይወሃቦ። ይትረፍዶ ኣብ ሲቪል ማሕበራት ኣብ ትካላት ንግዲ እውን ሓይ ሰብ ናፅነት እቲ ትካል ዝግባእ ነገር ፈጂሙ ዝብል ሕቶ እንትለዓሎ ክሻብ ስሩዕ ምፅራይ ተጌሩ ውሳኔ ዝወሃብ ካብ ዝሓዘ ሓላፍነት ክእገድ ወይ እውን ክልዓል ይግበር እዩ።

19. እዚ ኣሰራርሓ ከከም ባህሪ እቲ ማሕበር ዝፈላለ እዩ። ሲቪል ማሕበራት ኣብ መንጎ ምሉእ ናፅነት ክህልዎም ዝግባእ ከም ኣብያተ ፍርዲን ኣካላት ፍትሕን ዝበሉ ትካላትን ትካላት ንግዲን ዘለዉ ጌርና ክንወስዶም ንኸእል። ኣብ ኣብያተ ፍርዲ ዘሎ እንትንርኢ ሓይ ዳይና ዋላ ከም ካሊእ ሰራሕተኛ መንግስቲ ሓላፍነት ስርሑ 8 ሰዓት እንትኹን ፡ ገሊኡም ተወሰኽቲ ስራሕቲ ኣብቲ ስሩዕ ስርሑ ተፅዕኖ ዝፈጥርሉ እንተዘይኮይኑ ኣብ ካሊእ ተወሰኽቲ ስራሕቲ ከይሰርሕ ግን ክልከላ ይግበረሉ እዩ። ምክንያቱ ድማ ዋላ ርኡይ ፀገም ኣይሃሊ ኣብ ሕብረተሰብ ዓብዪ እምነት ክህልዎን ዝግባእ ኣብያተ ፍርዲ ክመፅእ ዝኸእል ወይ ድማ ኣብ ዝምስረት ሪኢቶ ትካላዊ ናፅነትን ዝዳፋእ ክኸውን ወይ ክመስል ስለዘይብሉ እዩ።

20. ሲቪል ማሕበራት ክንዲ ኣብያተ ፍርዲ ዝገብረኡ መጠን ጥንቃቕ ክገብሩ ኣለዉን እኳ እንተ ዘይተብሃላ ፡ ትካላዊ ናፅነትን ኣብ ምሕላው ግን ልዑል ጥንቃቕ ክገብሩን ፡ እዚ ክዓ እቲ ፀገም ምስተፈጠረ ጥራሕ ዘይኮነስ ክፍጠር ኣብ ዝኸእለሉ ኩነታት እውን ኣቕዲሙን መፍቲሒታት ከናድያን ኣለዉን። ስለዝኾነ ውፅኢቱ ኣቕዲሙ ንዝፍለጥ ፅዕንቶ ፖለቲካ ንግዲ ብምግዳፍ ዝተሾመ ሰብ ከምኡ ኣይኸውንን/ኣይገብርን ዝብል መግለጺ ጌጋ ክሻብ ዝፍፀም ንፅናሕ ከም ማለት ኹይኑ እቲ ቦርድ ንመትከላውነትን ትካላዊነትን ዝሃቦ ትሑት ቦታ ዘረድእ እዩ።

21. ብተወሳኺ ኣብ ላዕሊ ከምዝተቐመጠ ፡ ኣመራርሓ ኣካላት ነፃ ወይ ዘይሻራዊ ክኹኑ ኣለዎም ጥራሕ ዘይኮነስ ከምኡ እዮም ተብሂሎም እውን ክግመቱ ኣለዎም። እዚ እንተ ዘይኮይኑ ዘሎ ጥርጣረ መሊኡ ሓቅነት እንተዘይሃለዎ እውን ንቲ ትካል ናይ ምጉዳእ ዕድል ግን ይህልዎ። ኣብ

ዝሓለፈ ዝተኸየደ ኦንላይን ዋዕላን ኣብ ማሕበራዊ ሚዲያታትን ዝግለፅ ዘሎ ሰኽፈታት ሓቅነቶም ምርግጋፅ ኣድላዩ ኣዩድላዩ ማልት ኣብ ኣባላታ መሰረት ዝገበረት ማሕበር ከም ምኒና መጠን ንዝለዓል ስግኣታት ግቡእ ትኹረት ሂባ መፍትሒ ክተናዲ ኣለዎ።

ሪኢቶ ሕጊ 2፡ ተፃብኦ ድሌት (Conflict of interest)

22. ምውጋድ ተፃብኦ ድሌት ኣብ ዝኹነ ይኹን ትካል ወይ ኣሰራርሓ ዓብዪ መትከል ሕጊ ኩይኑ ንረኽቦ። መጠን ኣገዳስነቱ ክዓ ካብ ትካል ናብ ትካል ዝፈለለ ይኸውን። ሕግታት ተፃብኦ ድሌት እዚኦም እዮም ኢሎም ንምዝርዛር ኣፀጋሚ ስለዝኹኖም መብዛሕቲኡ ጊዜ ብውሽጣዊ ኣሰራርሓ ወይ ከከም ኩነታቱ ብፍርዲ ወሃቢ ኣካል ክውሰኑ ከም መትከል ኣቕሚጦም እዮም ዝሓልፍዎ። ኣብዚ ናትና ኩነታት ድማ ከምቲ ኣድላይነትን ክብደትን እቲ ጉዳይ ንውስኖ ንኸውን።

23. ሓደ ተፃብኦ ድሌት ሓደ ኣመራርሓ ወይ ውሳኔ ዝህብ ኣካል ጥቕሚ ዝወከሎ ትካል ኣሕሊፉ ንውልቃዊ ጥቕሚ ወይ ንኸልእ ሳልሳይ ወገን ክህብ ኣብ ፅዕንቶ ዝወድቀሉ ኩነታት ዝገልፅ እዩ (Dennis Thompson, 1993)። ንኣብነት ኣብ ኤሜሪካን ምዕራባውያን ዘሎ ተሞክሮ ተሪእና ንኢንዱስትሪ ዝሰርሕ ሳይንቲስትን ተመራማሪን ንመንግስቲ ኣማኸሪ ክኾን ኣይፍቀደሉን ምኽንያቱ ተፃብኦ ድሌት ኣሎ ተብሂሉ ስለ ዝገመት። ተፃብኦ ድሌት ኣብ ኩሎም ዓይነታት መንግስትን ዘይመንግስታዊ ትካላትን ዋላ ኣብ መጠን ኣፈላላይ ይሃልዎ ዳርጋ ብመዓልታዊ ብርኪ ከጋጥም ዝኽእል ዓብዪ ትካላዊ ሓደጋ እዩ። ስለዝኹነ መብዛሕትኦም መንግስታዊን ዘይመንግስታዊን ትካላት ንሰራሕተኛታትን መሪሕነት ዝገዝእ መስርሕ ተሓታትንትን ግልፅነትን ብምዝርጋሕ ተፃብኦ ድሌት ይቃለሱ ፣ ገለገሊኦም ብፍላይ ዓበይቲ ትካላት ክዓ ተፃብኦ ድሌት ኣድቂቕም ንምክልኻልን ንምቅፅፃር ዘኽእሎም ተፃብኦ ድሌት (conflict of interest) ዝገዝእ ፖሊስን ዝርዝር መምርሒን ኣለዎም።

24. ዓንቀፅ 62(11) ኣዋጅ ቍፅ 1113/2011 ዝኾነ ኣባል፣ ኣመራርሓን ሰራሕተኛን ስርሑ ኣብ ዘካይደሉ እዋን ጥቕሚ ትካሉ ንምቕዳምን ተፃብኦ ድሌት ከይፍጠር ምክልኻልን ሓላፍነት ኣለዎ ይብል። እዚ ከምዘሎ ኹይኑ ልዕል ክብል ከምዝተገለፀ ፣ ውሽጣዊ ምሕደራ ሲቪል ማሕበራት መትከላት ዴሞክራሲ ዝኹኑ ግልፅነት፣ ተሓታትንትን ከምኡውን ልዕልነት ሕጊ መሰረት ዝገበረ ክኹን ከምዘለዎ ተደንጊጉ እዩ።

25. ናብ ናትና ጉዳይ እንትንምለስ ናይቲ ዝተሾመ ሰብ ኣብቲ ውድብ ፖለቲካ ዝሓዘ ቦታ (ላዕላዎይ ኣመራርሓ)፣ ኣብ ማልት ዝሕዘ ቦታ (መካየዲ ስራሕ) ምስ ባህሪ ማልት (ልምዓት ዓዲ ብደቂ ዓዲ ኢላ ብኣባላታ ብዝግበር ደገፍ ትነብር ምዃናን “ፕሮጀክት ሓይነት ተጋሩ ምዃናን) ዝብላ ነጥብታት ኣተሓሒዝካ እንትንርእዮ ፣ ተፃብኦ ድሌት ክፍጠረሉ ዝኸእል ዕድል ሰፊሕ ይገብሮ።

26. ሓደ ሰብ ኣብ ትካል ዝሓዘ ቦታ እናዓበየ ክኸይድ ከሎ ተወካሊ እቲ ትካል ናይ ምዃን ዕድሉን ግቡኡን እናዓበየ ይኸይድ። በዚ ክዓ ኣባል ወይ ታሕተዎይ ሰራሕተኛ ትካል ዝኸነን ኣመራርሓ ትካል ዝኸነን ሓደ ዓይነት ሓላፊነት ክሸከሙ ኣይኸእሉን። ኣብ መዓልታዊ ስራሕቱ እቲ ኣመራርሓ ኣካል ዘካይዶም ተግባራት ንቲ ትካል ወኪሉ የካይድ ተብሂሉ ናይ ምትርጓም ዕድሉ ሰፊሕ እዩ። ክልተ ትካል ኣብ ዝመርሖሉ እዋን ድማ ንሓደ ትካል ኢሉ ዝገበሮ ነገር ንቲ ካሊእ ትካል ኢሉ ዝገበሮ ከምዝኹነ ተገይሩ ክትርጎም ዝኸእሉሉ ዕድል ኣሎ።

27. ካሊእ ምስዚ ተተሓሒዞ ዝልዓል ነጥቢ ነገራት ንክልወጡ ጉስጓስ ምግባር (advocacy) ባህሪያዊ ስራሕ ሓደ ማሕበር ተጌሩ እናተወሰደ እዩ። እቲ ግልጋሎት ምሃብ ንበይኑ ጎስጓስ ክዓ ንበይኑ ጌርካ ናይ ምርኣይ ኩነታት ሕዚ እናተቐየረ እዩ። ንኣብነት ኣብ ትምርቲ ዝሰርሕ ማሕበር/ትካል ኣብ ጉዳያት ትምርቲ ግልጋሎት ካብ ምሃብ ዝዘለላ ኣብቲ ሴክተር ክልወጥ ይግብኦ ኢሉ ዝሓስቦ ነገር ክልወጥ ምፅዓሩ ዘይተርፍ እዩ። እቲ ነባር ኣዋጅ ሲቪል ማሕበራት ኣዋጅ ቍፅሪ 621 ብሓዲሽ ኣዋጅ ቍፅሪ 1113 ክቕየር ካብ ዝገበሩ ምክንያታት ሓደ እዚ እዩ። ብዚ መንፅር እንትርኣ ብውድብካ ዝወሰንካዮ ፖሊሲ ናብቲ ትመርሖ ማሕበር መፃእኻ ክቕየር ጉስጓስ ምግባርን ንመንግስቲን ንዑኡ ንዝመርሕ ውድብን ፀቕጢ ምግባር ኣፀጋሚ እዩ።

28. እዚ ክዓ ብሕጊ እውን ዝተደገፈ እዩ። ዓንቀፅ 62(4) ናይቲ ኣዋጅ ሲቪል ማሕበራት ኣብ ዝተዋፈረሉ ሴክተር ዘለዉ ሕግታት፣ ፖሊሲታትን ኣሰራርሓታትን ክልወጡ፣ ክመሓየሹ ወይ ሓደሽቲ ሕግታትን ፖሊሲታትን ክወፅኡ ሓሳብ ምቕራብ ይኸእሉ እዮም ይብል። እዚ ምስቲ ዓንቀፅ 6 ስሪት መተሓዳደሪ ውድብ ህወሓት ዝጋጮ እዩ። ዓንቀፅ 6(4) እቲ ስሪት ከምዚ ይብል፡

“ብውድብ ካብ ዝተወሰኑ ውሳኔታት ዝተፈለገ ሓሳብ ዘለዎም ኣባላት ንዝተፈለገ ሓሳብም ኣብ ሕጋዊ መድረኻት ናይቲ ውድብ ናይ ምቕራብን፣ እቶም ውሳኔታት ንክልወጡ ብሕጋዊ መገዲ ናይ ምፅራርን መሰል ኣለዎም። ካብዚ ተበጊሶም ንዝተፈለገ ሓሳብም ካብ ሕጋዊ መድረኻት ናይቲ ውድብ ወፃኢ ክዝርግሉ፣ ናይቲ ውድብ ውሳኔታት ክፃረሩን ከዓንቅፉን ክልክል እዩ። ከምዚ ዓይነት ተግባር ከም ፀረ ውድብ ጉጅላዊ ምንቅስቓስ ዝሕሰብ ይኸውን።”

29. ካብዚ ሓሊፉ ድማ ብአዋጅ ሲቪል ማሕበራትን ብስራት መተሓዳደሪ ማልትን መሰረት ፣ ቐንዲ ሓላፍነት መካየዲ ስራሕ ዝተመደበሉ ስራሕ ምስራሕ እዩ። እዚ ንምግባር ድማ ጊዜ፣ ጉልበትን ኣቓልቦን ይጠልብ። ዋላኳ ኣባል ማእከላዊ ኮሚቴ ህወሓት ብመተሓዳደሪ ደንቢ እቲ ውድብ መሰረት ኣኼባ ናይ ምስታፍ ግቡኡ ኣብ ዓመት 4 ጊዜ እዩ እንተበለ ብተግባር እንትርእ ግን ካብዚ ብጣዕሚ ዝተፈለየ እዩ። በዝሒ ኣኼባታት ከምዘለዎ ኮይኑ ኣብ ሓደ ጊዜ ዝግበር ኣኼባ እውን ብዙሕ ጊዜ ዝወስድ እዩ። ኣብዚ ዘለናሉ ኩነታት ኹይንና እንትንርእዮ ፣ እናወሰኸ እምበር እናቐነሰ ዝኸደሉ ዕድል ዝነኣሰ እዩ። እዚ እንትኸውን ክዓ ንማልት ምግልጋልን ውድባዊ ዕማማት ኣብ ምፍፃምን ትህቦ ኣቓልቦን ጊዜን እኹል ኣብ ዘይኮነሉ እዋን ኣብ ተፃብኦ ድሌት የእትወካ።

30. ማልት ብመንግስቲ ደረጃ ዝወፅእ ዝርዝር ተፃብኦ ድሌት ስራት ከይተፀበየት ከም ካልኣት ትካላት ንትካላዊ ቐፃልነት ክትብል ተፃብኦ ድሌት ከየጋጥም ክትካላኸል ናይ ግድን እዩ። ስለዝኸነ በርድ ማልት ዋላ እኳ ከም መጠን በርድ ተፃብኦ ድሌት ምክልኻል ፖሊሲን ስራታትን ናይ ምውፃእ ግቡኡ ዘይተወፀኦ እንተኸነ ኣብ ዝገበሮ ሹመት ግን ፣ ተፃብኦ ድሌት ኣሎ ዝብል ካብ ኣባላትን ደገፍትን ተቓውሞ እንትሰምዕ እንተንኣሰ ሰብ ሞያታት ብምምዳብ ተፃብኦ ድሌት ኣሎ ዶ የለን ዝብል ጭብጢ ሒዞ እኹል ምፅራይ ክገብር ይግባእ። ብመሰረቱ እውን ኣባላትን ደገፍትን ማልት ጥራይ ዘይኮነስ ብመሰረት ደንቢ ቊፅሪ 168/2009 ዝኸነ ሰብ ተፃብኦ ድሌት ኣሎ ዝብል ጥቆማ እንትቕርብ በርድ ማልት እቲ ዝቐረበሉ ጥቆማ እኹል ምፅራይ ብምግባር ውሳኔ ክዓ ብዕሊ ናይ ምፍላጥ ግቡእ ኣለዎ። ሕዚ ውን ኣይረፈደን ፖለቲካዊ ስልጣንን ሓላፍነትን እቲ ተሸፊኒ ብምግንዛብ ተፃብኦ ድሌት ክህሉ ይኸእል ዶ ኣይኸእልን ዝብል እኹል ምፅራይ ምግባር ንማልት ረብሓ ዝህብ እምበር ዝጎድእ ኣይኮነን።

ረዲቶ ሕገ 3፡ አሳታፋይነት ፣ ግልፅነትን ተሳታፊነትን ከይዲ ሽመት ዝምልከት

31. አብ ዓንቀፅ 5(5) ከምዝተደንገገ ኣዋጅ ቍፅሪ 1113/2011 ንክወፅእ ምክንያት ካብ ዝኾኑ ቀንዲ ዕላማታት እቲ ሓደ ስርዓት ውሽጣዊ ምሕደራ ትካላት ሲቪል ማሕበራት አሳታፊ፣ ግልፅን ተሳታፊነት ዘረጋገፀን ክኩን ምግባር እዩ። እዚ ዕላማውን አብ ዓንቀፅ 16(7) ብንፁር ቀንዲ መትከል ትካላት ሲቪል ማሕበራት ተብሂሉ ተደንጊጉ እዩ። በዚ መሰረት አብ ዓንቀፅ 60(2) ከምዝተደንገገ ትካላት ሲቪል ማሕበራት መካየዲ ስራሕ ዝሸየሙሉን ከምኡውን ካብ ሓላፍነት ዝለዓለሉን ውሽጣዊ አሰራርሓ ክዝርግሓ ኣገዳሲ ይኸውን።

32. ብአባላት ቦርድ ማልት ከምዝተገለፀ ምልክታ ችግር ዋና መካየዲ ስራሕ ብዝምልከት አብ ከባቢ ወርሒ ሕዳር 2011 ዓ.ም ብማሕበራዊ ሚዲያ ማለት እውን ብፌስቡክን ትዊተርን ኣካውንት አባላትን አቦ ወንበርን ቦርድ ማልት ከምዝተለጠፈን አብ መንግስታዊ ቤት ዕዮታት እውን ከምዝተለጠፈ ተገሊፁ እዩ። ይኹን ደኣ እምበር እቲ ምልክታ ስራሕ አብ ዝተለመዱ መለጠፊ ምልክታ ስራሕ፣ ብዙሕ ሰብ አብ ዝከታተሎም ቴሌቪዥንን ሬድዮን ከምኡውን አብ ጋዜጣን ክወፅእ እናተገብኦ አብ ማሕበራዊ ሚዲያ ኣካውንት ቦርድ አባላትን አብ ቤት ዕዮታት መንግስቲ ጥራይ ክወፅእ ምግባር እቲ ከይዲ ሹመት ዋና መካየዲ ስራሕ ንህዝብን አባላትን ደገፍትን ማልት አሳታፊን ግልፅን ከይኹን ዝገበረ ተሳታፊነት ዝጎደሎ ከይዲ ክኹን ዝገብር እዩ።

33. ልዕል ክብል ምልክታ (vacancy announcement) ንህዝቢ ተበፃሒ አብ ምግባር ዝተርአየ መሰረታዊ ጌጋ እናሃለወ አባላትን አቦ ወንበርን ቦርድ ምልክታ ሰሚዖም ዘመልከቱ ሰባት ነቲ ስራሕ ብቑዕ ልምድን ብቑዓትን የብሎምን ብዝብል ምክንያት ብቑጥታ እቲ ስራሕ ዝሓቶ ዓቕሚ ኣለዎም ዝበልዎም ኣለሻ ከምዝገበሩን አብ ከይዲውን ካብ ዝድለ ንላዕሊ ፍሉይ ዓቕሚ ኣለዎ ዝበልዎ ኣባል ማእኸላይ ኮሚቴ ገዛኢ ውድብ ከምዝረኽቡን እቲ ተደላይ ሰብ ድማ እቲ ሽመት ክቕበል ተለሚኑ ድልዩቱ ምስ ገለፀ እቲ ሽመት ዕላዊ ከምዝተገበረን ተገሊፁ እዩ። ይኹን ደኣ እምበር እዚ ከይዲ ብክልተ ምክንያት ምስ ኣዋጅ ቍፅሪ 1113/2011 ዝፃባእ ኣካይዳ እዩ።

34. ሓደ እቲ ቦርድ ቍፃርን ሽመትን ዋና መካየዲ ስራሕ ዝውስን ኣካል ኩይኑ እናሃለወ ባዕሉ ሰባት ናብ ምእላሽን አብ እግሪ ዝሸወም ሰብ ወዲቑ ዝልምነሉ ኩነታት ምፍጣሩ ባዕሉ በዓል ጉዳይን ፈራዲን ክኹን ዝገብርን ግልፅነትን ተሳታፊነትን ዘጥፍእ ሓደገኛ ኣካይዳ እዩ።

35. እቲ ቦርድ ፣ ቦታ ዋና መካየዲ ስራሕ ብህዝባዊ ምልክታ (public vacancy) ክርከብ ኣይከኣልን ዝብል እምነት ተታሒዞ ነዚ ምክንያት ብምግባር ንፁር ግምገማን ውሳኔን ብምሃብ ኣግባብ ዘለዎ አሰራርሓ መሰረት ናብ ካሊእ መማረዒ ክኸድ ይኸእል እዩ። በዚ መዳይ እቲ ቦርድ እቲ

ሕሉፍ ምልክታ ዝተርኣዩ ድኽመታት ብምግምጋም ንህዝቢ ተበፃሒ ዝኹን ካልኣይ ምልክታ ዘይለጠፈሉ ምኽንያት ተሸፋፊኑ ዝተሓለፈን ግልፅነት ተሓታታይነት ዝጎደሎን ኣካይዳ እዩ። ምስዚ ብተወሰኺ እቲ ቦርድ ነቲ ስራሕ ዝምጥን ሕፁያት (nominee) ምእላሽ ይሕሽ እንተይሉውን እቲ ህዝቢን ኣባልን ደገፍትን ብዘይ ኣድልዎ ሕፁያት ጥቆማ (public nomination) ክህብሉ ዝኽእሉ ዕድል ከመዓራሪ እናተገብኡ ኹን ኢሉ ዕድል ምጥቋም ሕፁያት ንባዕሉን ንዝተወሰኑ ሰባት ጥራይ ውሱን ክኹን ዝተገበረሉ ኣካይዳ ኣሳታፋይነትን ግልፅነትን ተሓታታይነት መትከላት ዝጥሕስ ንኔትወርካዊ ኣሰራርሓ (clientelism) በሪ ዝኸፈተ ኣካይዳ እዩ።

36. ምስ ዕስጥታትⁱⁱ (values) ማልት (ግልፅነት ፣ ተሓታትነት ፣ ኣሳታፋይነትን ወለንታውነትን) ኣንፃር እንትረኣ እውን እዝ ሸመት ካብዘን ኣርባዕተ ወሰንቲ ዕስጥታት (values) ማልት ነተን ሰለስተ ማለት እውን ግልፅነት ፣ ተሓታትነት ፣ ኣሳታፋይነትን ዝገሃሰ እዩ።

መደምደምታ

37. ብይምልከተና በሃልቲ ኣባላትን ደገፍትን መማረፂ መፍትሒ ሓሳባት ከምዝስዕብ ቐሪቡ ኣሉ።

38. ቀዳማይ- ላዕለዋይ ኣመራርሓ (ኣባል ማእኸላይ ኮሚቴ) ሓደ ውድብ ፖለቲካ ዋና መካየዲ ስራሕ ጌርካ ምሻም ትካላዊ ናፅነት ማልት ዝዳፋእን ከምኡ እውን ወድዓዊን መፃኢን (actual and potential) ተፃብኦ ድሌትን ሓደጋ ዘስዕብ ብምዃኑ ውፅኢቱ ድማ "ፅላል ኩላትና" ዝኹነት ማልት እምነት ኣባላትን ደገፍትን ክትስእንን ዘይተደለዩ ኪሰራን ጉድኣትን ክበፅሑ ዝገብር ስለዝኹን እቲ ዝተገበረ ሹመት ተቐባልነት ዘለዎ ኣይኮነን ኢልና ንኣምን።

39. እዚ ውን ብሓፈሻ ሓላፍነት ፖለቲካ (objective assessment) ብምርኣይ ጥራይ ዘይኮነስ ድሕሪ 1993 ዓ/ም ማልት ብጭቡጥ ዝተዳኸመትሉ ኣውራ ምኽንያት ምትፍናን ፖለቲካ ዝፈጠሮ ከምዝኹን (subjective assessment) ስለተረዳእናን ማልት ቀጥታዊ ይኹን ተዘዋዋሪ ኣብ ፖለቲካ ፅዕንቶ መሊሶ ክትወድቕ ስለዘይንምነን እዩ። ስለዚ ዝተውሃበ ሹመት ቐሪይ ኮይኑ ከም ብሓድሽ ኣሳታፊን ግልፅን ተሓታታይነት ዘረጋግፀ ከይዲ ቍፃርን ሸመትን ክግበር ንፅውዕ።

40. ካልኣይ- ቦርድ ማልት ዝተገበረ ሸመት ኣመልኪቱ ብይምልከተና ብሃልቲን ከምኡ እውን ብካልኣት ኣባላትን ደገፍትን ማልት ዝቐርብ ዘሎ ተቓውሞ እንድሕር ዘይተቐበሎ ወይ ዘይኣመነሉ ኹይኑ ውሳኔ ተግባራዊ ቅድሚ ምግባሩ ብደንቢ ቍፅሪ 168/2009 መሰረት ዝቐረበሉ ጥቆማን ሕቶን ሰሚዑ ግቡእ ምፅራይ ክገብርን (conduct hearing) ውሳኔ እውን

ንዓና ይምልከተና እዩ በሃልቲን ከምኡውን ብዝተፈላለዩ ኣገባብ ተመሳሳሊ ተቓውምኦም ዘስምዑ ዘለው ኣባላትን ደገፍትን ማልት ብዕሊ ከፍልጠና ንኣትት።

41. ሰልሳይ- ቦርድ ማልት ብይምልከተና ብሃልቲን ካልኣት ኣባላትን ደገፍትን ማልት ዝቕረቡ ስግኣታትን (concerns) ተቓውሞን ብመትከል ተቐቢሉ ነገር ግን እንደገና ከይዲ ችግር ከም ብኣድሽ ምጅማር ኣየዋፅእን ዝብል ቅዋም ተሒዞ እንተንኣሰ እቲ ዝተሾመ ሰብ ኣብ ውድብ ፖለቲካ ዘለዎ ሓላፍነት ብዘይ ገለ ቅድመ ኩነት ክለቅቅን ወረቐት ሸመት ቅድሚ ምቕባሉ ተፃብኦ ድሌት መወገዲ ቅጥዒ (declaration of prevention of conflict of interest that could otherwise raise because of his former position) ፈሪሞ ክጅምር ክግበር ኣለዎ።

42. ራብዓይ- ኣብ ተራ ቍፅሪ 1-3 ዝተዘርዘሩ መማረፂ መፍትሒ ሓሳባት ከምዘለዉ ከይኖም ዝፀንሉ ነባር ውሽጣዊ ስሪታት (TDA bylaws) ብመሰረት እቲ ሓዲሽ ኣዋጅ ቍፅሪ 1113/2011 ከምኡውን ካልኣት ዓለምለኽ ልምድታት ብምቕማር ውሽጣዊ ምሕደራ ማልት ኣሳታፊ፣ ግልፅነትን ተሓታትንትን መሰረት ዝገበረን እቶም ዕስገታት (values) ማልት ዝበልናዮም እውን ንተግባራውነቶም ፣ ካብ ውግንና ፖለቲካ ነፃ ዝኹነ ንምግባርን ብዘይገለ ምድንጓይ ህፁፅ ጉባኤ ክፀዋዕን ነዚ ንምፍፃም ክዓ ቦርድ ማልት ግልፂ ስትራቴጂያዊ ትልሚ ክሕንፀፀን ንላቦ።

ፅላል ኩልና ማልት ነድሕን!!

ልምዓት ዓዲ ብደቂ ዓዲ!!

ጐስጓስ ምድሓን ትካላዊ ናፃነት ማልት።

ቅዳሕ: ንኣባላትን ደገፍትን ማሕበር ልምዓት ትግራይ

- 1. Leake Zegeye**
 - 2. Meaza Gidey**
 - 3. Alem Hadush**
 - 4. Goitom Mekonnen**
 - 5. Abera Lucas**
 - 6. Samson Hadgu**
 - 7. Tsidena Abadi**
 - 8. Gebrehiwot Hadush**
 - 9. Andom Gebreyesus**
 - 10. Weyni Abrha**
 - 11. Lwam Alem**
 - 12. Efta Yohannes**
 - 13. Hailu Kebede**
 - 14. Hailat Berihu**
 - 15. Kibrom Zebib**
 - 16. Tedros G. Belay**
 - 17. Tsigabu Teame**
 - 18. Tsegazeab Shishay**
 - 19. Abi Ataklti**
 - 20. Nechi Abay**
 - 21. Merhawit Teshale**
 - 22. Hideat Zerou**
 - 23. Mehreteab G.**
-